

De Minister van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
2 augustus 2022

Ons kenmerk
4139516

Dossiernummer
3087055

nota

Wetsvoorstel verbetering bestrijding heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten (36 036): nota naar aanleiding van het verslag en nota van wijziging

1. Aanleiding

In april jl. heeft de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer verslag uitgebracht over het voorstel van wet houdende wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met het verbeteren van de bestrijding van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten (zie bijgevoegd Kamerstuk 36 036, nr. 5).

2. Geadviseerd besluit

Deze nota strekt ertoe uw instemming te vragen met betrekking tot:

- de antwoorden die in de nota naar aanleiding van het verslag op de in het verslag gestelde vragen zijn gegeven, en
- de nota van wijziging die met de nota naar aanleiding van het verslag samenhangt.

3. Kernpunten

3.1. Korte beschrijving van de inhoud van het wetsvoorstel

Teneinde heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten beter te kunnen bestrijden, voorziet het wetsvoorstel kort samengevat in de volgende drie aanscherpingen van de artikelen 437 en 437ter van het Wetboek van Strafrecht (Sr):

1. de verplichting voor iedere opkoper van of handelaar in gebruikte of ongeregelde goederen om zich digitaal via het Digitaal opkopersloket (DOL) te melden in de gemeente waar hij zijn beroep of bedrijf uitoefent; in een deel van de gemeenten is die verplichting al ingevoerd, op grond van dit wetsvoorstel gaat die verplichting in alle gemeenten gelden, dus ook in die gemeenten waar opkopers en handelaren die melding nog fysiek mogen doen.
2. de verplichting voor iedere opkoper van of handelaar in gebruikte of ongeregelde, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen diefstalgevoelige goederen om gebruik te maken van de digitale variant van het opkopersregister: het zogeheten Digitale opkopersregister (DOR); op basis van de algemene

plaatselijke verordening (APV) of een gemeentelijk aanwijzingsbesluit DOR is die verplichting al in een deel van de gemeenten op opkopers en handelaren van toepassing en gaat die verplichting op grond van dit wetsvoorstel ook voor de opkopers en handelaren gelden die nu nog volgens de gemeente waar zij hun beroep of bedrijf uitoefenen met de papieren versie van het opkopersregister mogen werken.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
2 augustus 2022

Ons kenmerk
4139516

3. de verplichting voor iedere opkoper of handelaar om gebruikte of ongeregelde goederen die hij verworven heeft, gedurende een uniform vastgestelde termijn van vijf werkdagen te bewaren voordat hij die goederen weer van de hand kan doen; de verplichte bewaartermijn is thans bij APV geregeld en varieert lokaal van drie tot veertien dagen.

Deze verplichtingen gelden alleen voor hen die van opkopen of handelen een beroep of gewoonte maken met het kennelijke doel om aan die activiteiten geld te verdienen. Het gaat hier dus niet om hobby-achtige activiteiten.

3.2. Beantwoording van de vragen uit het verslag

Nota naar aanleiding van het verslag

In het verslag bij het wetsvoorstel zijn vragen gesteld over de achtergrond en de inhoud van het wetsvoorstel. Die vragen hebben vooral betrekking op:

- de categorieën van goederen waarvoor de registratieplicht geldt en die bij algemene maatregel van bestuur (in het ontwerp-Besluit Digitaal opkopersregister en Digitaal opkopersloket) zullen worden aangewezen en de betrokkenheid van het parlement bij het bepalen van die categorieën;
- de verwachte bijdrage van het wetsvoorstel aan het voorkomen en bestrijden van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten;
- de privacygevoeligheid van de gegevens die over de te registreren goederen in het DOR dienen te worden verwerkt en het nut en de noodzaak van die verwerking;
- de administratieve lasten die uit de meld- en registratieplicht voor de opkopers en handelaren in de aangewezen categorieën van goederen voortvloeien;
- de huidige praktijk van de meld- en registratieplicht;
- de controle op de meld- en registratieverplichtingen en de toegang van opsporingsambtenaren tot het DOL en het DOR;
- de wijze waarop aan de verplichtingen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) wordt voldaan;
- de lengte van de termijn waarbinnen een opkoper of handelaar een goed na verkrijging moet bewaren en dus niet mag doorverkopen, alsmede van de termijn die voor het bewaren van de in het DOR verwerkte (persoons)gegevens zal gelden;
- de voorgestelde verdeling van de onderwerpen over het wetsvoorstel en het hiervoor genoemde ontwerpbesluit;
- de betrokkenheid van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) bij het wetsvoorstel; en
- het communicatie- en implementatietraject dat op het wetsvoorstel van toepassing zal zijn.

In de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag zijn de vragen over de verschillende onderwerpen van een antwoord voorzien waarbij is aangesloten bij de lijn die in de memorie van toelichting is gehanteerd. U geeft daarin verder aan dat u geen reden ziet om af te wijken van de regel dat strafbaarstellingen en de

uitwerking daarvan in lagere regelgeving niet aan het ATR worden voorgelegd (zie verder de laatste alinea op blz. 16 - 17) en dat u geen bijzondere reden ziet voor verdergaande zeggenschap van het parlement bij het op grond van het wetsvoorstel tot stand te brengen ontwerpbesluit in de vorm van formele betrokkenheid via bijvoorbeeld een voorhangprocedure (zie verder de laatste alinea op blz. 2 - 3).

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
2 augustus 2022

Ons kenmerk
4139516

Naar aanleiding van de vragen over formele betrokkenheid van het parlement bij dat ontwerpbesluit wordt wel voorgesteld om het ontwerpbesluit, zoals dat eerder dit jaar voor advies is gestuurd en in internetconsultatie is gegaan, als bijlage bij de nota naar aanleiding van het verslag aan de Tweede kamer te sturen. Op verzoek van de leden van de VVD-fractie wordt tevens voorgesteld het advies van het College van procureurs-generaal over het ontwerpbesluit naar de Kamer als bijlage bij dat document te sturen. Het College had geen opmerkingen bij dat ontwerp en heeft een zogeheten blanco advies uitgebracht.

Nota van wijziging

Verder is naar aanleiding van vragen van de leden van de D66-fractie het niveau waarop de bewaartermijn van vijf werkdagen wordt neergelegd, nog eens tegen het licht gehouden. Naar aanleiding van die heroverweging wordt voorgesteld om de bewaartermijn van vijf werkdagen niet bij algemene maatregel van bestuur vast te leggen, maar in artikel 437, eerste lid, onder f, Sr. De bijgevoegde nota van wijziging strekt daartoe. Deze systematiek sluit aan op artikel 437, eerste lid, onder i, Sr waarin de maximale termijn waarmee de bewaartermijn van vijf werkdagen door middel van een schriftelijke last kan worden verlengd, eveneens op het niveau van de wet is vastgelegd.

Daarnaast wordt voorgesteld dat u van de gelegenheid van de nota naar aanleiding van het verslag gebruikmaakt om een omissie in de memorie van toelichting te herstellen: de bewaartermijn in de model-APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is niet, zoals daarin is gesteld, vijf maar drie dagen (zie verder blz. 11 en 13). De termijn van vijf dagen is gerelateerd aan het gemiddelde dat gemeenten nu in hun APV hebben opgenomen, te weten 4,6 dagen.

Daarnaast voorziet de nota van wijziging in een technische wijziging van het Burgerlijk Wetboek.

Toegezegde wijzigingen in het ontwerp-Besluit Digitaal opkopersregister en Digitaal opkopersloket

Verder wordt voorgesteld dat u in de nota naar aanleiding van het verslag toezegt dat u bevordert dat in het ontwerp-Besluit Digitaal opkopersregister en Digitaal opkopersloket wordt geregeld dat kringloopwinkels in geval van gratis aangeboden goederen een beperkte registratieplicht hebben die inhoudt dat zij alleen de unieke, van een serienummer voorziene goederen die in het ontwerp-Besluit Digitaal opkopersregister en Digitaal opkopersloket aangewezen zijn, hoeven te registreren, maar niet de identificerende persoonsgegevens van de aanbieder, zoals op grond van het voorgestelde artikel 437, eerste lid, onder b, Sr voorgeschreven is. Zij hoeven de aanbieders van die goederen ook niet een identiteitsbewijs te laten overleggen, zoals op grond van dat artikelonderdeel verplicht is (u zie verder blz. 5).

Tot slot wordt voorgesteld dat u tevens in de nota naar aanleiding van het verslag toezegt dat u zal bevorderen dat in het hiervoor aangehaalde ontwerpbesluit – ter uitwerking van artikel 437, eerste lid, Sr – wordt vastgelegd dat daarin

aangewezen goederen niet enige waarde in het economisch verkeer hebben en onder de registratieplicht vallen, als zij als afval om niet aan een opkoper of handelaar worden aangeboden en door die opkoper of handelaar worden ingezameld om te worden gerecycled, zoals schroot (zie verder blz. 37).

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
2 augustus 2022

Ons kenmerk
4139516

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Uit het verslag valt op te maken dat de fracties die daarin aan het woord zijn – dat zijn de fracties van de VVD, het CDA, de D66, de SP en Volt – een positieve houding ten opzichte van het wetsvoorstel hebben. De leden van de fractie van de VVD hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Dat geldt ook voor de leden van de CDA-fractie. De leden van de D66-fractie onderschrijven het doel van het wetsvoorstel: maatregelen treffen tegen de omvangrijke markt van vraag naar en aanbod van wederrechtelijk verkregen goederen die door middel van heling in stand wordt gehouden. De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het voornemen van de regering duidelijker en effectiever paal en perk te stellen aan heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten en staan welwillend tegenover het wetsvoorstel. Een effectieve (digitale) bestrijding van deze delicten kan volgens deze leden een goede bijdrage leveren aan bijvoorbeeld het terugdringen van de georganiseerde criminaliteit. Ook de leden van de Volt-fractie hebben tot slot met interesse kennisgenomen van het wetsvoorstel. Zij begrijpen de behoefte om door middel van het wetsvoorstel drie reeds bestaande verplichtingen landelijk te uniformeren en digitaliseren. Dat kan volgens hen de effectiviteit van de maatregelen vergroten.

4.2 Financiële overwegingen

Die zijn in paragraaf 1.6.2 van de memorie van toelichting weergegeven.

4.3 Juridische overwegingen

Zie onder 3.

4.4 Krachtenveld

Zie onder 4.1.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

n.v.t.

5.2 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.